

at az álla-
éhez. Szi-
n még a
acz Béla.
ásnál. De
em Tamás
oldotta-é
ina. Báb-
ik, mond-
és Dezső.
sürgetve
tek nincs
ves volt a
evelet. —
g, a mel-
lő. Hogy
különben
iktor. A
érdemes
ménytek
ető kép-
gy őszel
madárka,
a nagy
ogy nem
va. Bár
mindlg
eli rejt-
elő nem

: Koós
esi szín-
Egy kis
ménye-
elérésé-
ihlberg
lőadás-
orokkal
rágeso-
ogított
ssel is,
omorru

atva a

ada-
csi.

épület.
ulat.

BAROMFIÁK. (Lásd a 186. lapon.)

XXIX. kötet, 12. szám.

Ára negyedévre 1 fjt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1885. szeptember 20-án.

A KALÓZOK.

— Elbeszélés. —

AROS székében hátradőlve, kényelmesen hallgatta nagyapa, a mint unokája felolvasta neki a hirlapot. Ott ült mellettök a kisebbik fiu is, a ki csak félig értette, amit hallott. A felolvasás pedig épen valami kalózról szólt.

— Mi az a kalóz, nagypapa? kérdé a kis fiu.

— Tengeri rabló, kis fiam. Hajdanában vakmerő tengerészek hajót szereztek, ágyukkal, fegyverekkel jól felszerelték, aztán szerteszét csavarogtak a tengeren s megállították, kirabolták a drága portékával megrakott kereskedő hajókat.

— És most már nem teszik?

— Nem, mert mai nap már nincsenek, vagy legalább ott már nincsenek, a hol a mivel nemzetek hatalmas hadi hajói járnak. Azért most már kevesebbet hallani róluk; de mikor én még fiatal voltam, akkor sokat hallottam felőlük.

— Mesélj nekünk valamit, nagyapácska!

— Nem igen jut már eszembe, kedves fiam. Hanem egy kalóz-históriát mégis tudok... azt elmondom. Hol volt, hol nem volt...

— Oh, hát mese lesz?

— Nem, valósággal megtörtént esemény, én magam jól ismertem azokat, a kikkel történt... Tehát sok évvel ezelőtt, mikor én még kis diák voltam, egy vidéki városkában élt két fiu. Vagyonos szülők fiai voltak, az egyik tiz, a másik kilencz éves; együtt jártak iskolába, na-

gyon jó pajtások voltak, tanulásban játékban mindig együtt lehetett őket találni. Egyszer valami gonosz véletlen egy rossz könyvet juttatott a kezökbe, olyan könyvet, melyet tiltva volt olvasniok. De ők csak azért is olvasták és nagyon boszankodtak, mért gondolják szüleik, hogy ők nem olvashatnak akármiféle könyvet. Akkor még nem hitték, hogy az sokszor nagy, igen nagy bajt okozhat, ha a gyermekek okosabbak akarnak lenni szüleiknél, tanítóiknál.

Az a könyv, melyet kezökbe kaptak, egy kalózfőnök viselt dolgait irta le. Sokféle csodálatos kalandot beszélt el az a könyv, hogy egy szegény fiu mikép került hajóra, mint lett a tengeri rablók főnöke, milyen csatákat vívott, veszedelmeket állott ki, míg végre sok kincset gyűjtött össze, egy szigeten telepedett le, ott feleségül vette a sziget királynéját és maga is király és hatalmas ember lett.

Ez a kalandos história roppantul tetszett a két fiunak, újra meg újra elolvasták és mindig erről beszélgettek egymás közt, elmondogatva, hogy a kalóz helyén ők ezt meg azt tették volna. Hogy az az egész história talán nem is igaz, az még csak eszökbe sem jutott.

— Jaj de szeretnék én olyan kalóz lenni, szólt egyszer Móricz.

— Igen ám, de hát hogy lehet az ember kalózzá? kérdé Gyuri.

— Nagyon egyszerűen. A tengerre kell menni és beállani a kalózosok közé.

— Az igaz. De a tenger messze van.

— Persze hogy messze, de még sincs a világ végén. El lehet oda jutni.

— Hát menjünk oda.

— Igen ám, de hogy?

— Gyalog. Egyszer majd csak oda érünk. És ha ott vagyunk, beállunk egy kalózhajóra, aztán sok kincset szerzünk, utoljára pedig királyokká leszünk.

Ezen sokáig eltanakodtak és e naptól fogva mindig ezen járt az eszök, milyen dicső dolog volna az, ha kalózok lehetnének. Csináltak is mindenféle terveket, de sokáig haboztak, mignem egy napon Móricz, a nagyobbik, valami csiny miatt büntetést kapott. Ezen ugy elkeseredett, hogy barátjához szaladt, elpanaszolván baját és így szólt:

— Most már el vagyok tökéelve, megyek! Én bizony nem fogok itt vesződni, tanulni, mikor kalózkirály lehetek.

— Ha te még, én is megyek.

— Jó. Este elindulunk. Van-e pénzed?

— Van egy forintom, meg apró pénzem... de van két aranyom is, azt beválthatjuk. Születésem napjára kaptam, hát az enyém.

— Nekem is van egy aranyom. Aztán eladjuk a könyveinket is, meg más holminkat. Így összeszerzünk elég utra-valót.

Hozzá is láttak és titokban elhurczolták a háztól mindenféle holmijokat, el is adogatták olyan embereknek, kik potom pénzért magukhoz váltanak olyan portékát is, melyről tudják, hogy nem volna szabad megvenni. Mikor a két fiu összeszámolta az így beszerzett pénzt, kitént, hogy van vagy husz forintjuk.

— Ez tökéletesen elég, mondá Móricz. Ezzel utnak indulhatunk.

Megállapították, hogy este, mikor már mindenki alszik, kilopóznak a házból, a templomnál megvárják egymást, aztán neki indulnak a világnak. Szerencsétlenségökre tervök egészen jól sikerült: kijutottak, találkoztak, aztán utra keltek.

Eleinte sebesen gyalogoltak, hogy mentül hamarabb jó messzire jussanak. Voltaképen azt sem igen tudták, merre mennek. Mikor már pedig egy-két óráig botorkáltak a sötét éjben, azt sem tudták, hol vannak. Elfáradtak, kénytelenek voltak megpihenni. Az ut melletti árokba heveredtek s ekkor mindkettőjöknek eszökbé jutott, mennyivel jobb volna otthon a kényelmes ágyban feküdni! Arra is szomoruan gondoltak, mit fognak otthon másnap szüleik, testvéreik mondani, mennyire fognak aggódni! De egymásnak ezt nem vallották meg. Sőt biztatták egymást, hogy a ki nagy dologra vállalkozik, annak nem szabad apró bajoktól megijedni.

— Ez még semmi, mondá Móricz. Majd lesz még nagyobb bajunk is, még veszedelmekbe is fogunk jutni; de vitézek leszünk!

— De leszünk ám! hetvenkedett Gyuri. És ha majd királyokká lettünk, fognak ám rajtunk bámulni. Akkor oda hozatjuk palotánkba szüleinket meg testvéreinket.

— Természetesen!

Egyelőre a palota helyett jó lett volna akármiféle kis kunyhó, mert az éj hűvös volt, éles északi szél sivított végig a tájon. Nem volt azonban kunyhó sem közel, ott aludtak az árokban, dideregve, kényelmetlenül, a kemény földön, míg végre virradni kezdett.

Fölkeltek, hogy utjokat tovább folytassák. Éhesek voltak s reggeli biz itt a szabad ég alatt nem várta őket úgy készen, mint otthon, falut várost pedig nem lehetett közel látni. Hanem az ut szélén láttak sok cseresnyefát, tele érett gyümölcssel. Ráztak le nagy csomó cseresnyét, kalapjukba gyűjtötték és eszegetve ballagtak tovább. Gyurinak azonban egy kis aggodalma volt.

— Azt hiszem, mégsem lett volna szabad cseresnyét ráznunk arról a fáról... nem a miénk... ez anyyi, mintha loptunk volna.

— No bizony, csekélység az egész, biztatá Móricz. Majd ha gazdagok leszünk, megfizetjük százszorosán.

Ezt Gyuri is elégségesnek találta lelkiismerete megnyugtatóására s tovább ballagtak. Megijedtek egy kicsit, mikor egy csendőr érte őket utól; de szerencsésjókra ekkor már épen megették az utolsó szemet is, a csendőr pedig nyájasan kérdezte:

— No gyerekek, hát ti hova ballagtok?

— Megyünk messzire, azt akarjuk... kezdé Gyuri.

De a szemesebb Móricz közbeszólt:

— Amoda a városba megyünk... azon túl laknak rokonaink...

— Akkor hát együtt mehetünk, legalább nem lesz bajotok az uton.

A derék ember egy kicsit lassabban lépkedett, hogy a fiuk vele mehessenek. De ha nem siettek is, a gyaloglás csakhamar keservessé lett, mert a nap mindinkább forrón sütött s a két kalózzelölt arczáról csorgott az izzadság. Ilyen sétá-

hoz nem voltak ők szokva. Jó szerencse, hogy a csendőrnek volt butykosa és ebben bora. Jószívüen adott inniok s az ital kissé megerősítette őket. Hanem mégis ugyancsak ki voltak merülve, mikor végre déltájban egy kis városkába értek. Az emberséges csendőr itt elvált tőlök.

— Nekem a dolgom után kell látanom. Szerencsés utazást, kis barátaim.

Már eltűnt egy uteza sarkán, mikor Gyuri felkiáltott:

— Ejnye, nem kérdeztük meg a nevét.

— Minek kérdeztük volna?

— Hát hogy majd megjutalmazzuk, ha gazdagok leszünk.

— Igaz a! A ki most jót tesz velünk, százszorosán visszafizetjük.

De már a jóra való csendőrnek alkalmasint adósai maradnak, mert nem tudták utólélni. Bétértek tehát egy kis korcsmába, hogy pihenjenek és ebédeljenek. A füstös szoba tele volt mindenféle munkás emberrel, napszámosokkal, kik ott lármázva ettek, ittak, pipáztak. A korcsmárosné nyájas képű öreges asszony volt s a mint a két fiu belépett, mindjárt hozzájuk ment és kérde:

— Mit kívántok kis fiaim?

— Ebédelni szeretnénk. Megfizetjük ám, van pénzünk.

Ezt Móricz mondta és büszkén előmutatta az erszényt, mely ugyancsak duzzadt volt, mert bizony több volt benne az apró ezüst és réz pénz, mint az arany. A korcsmárosné jószívüen mondá:

— Jól van jól, fiacskám, csak tedd el a pénzedet és vigyázz rá. Üljetek oda az asztal végére, mindjárt kaptok ebédet.

Leültek és csakhamar jóízűen ettek. Az ebéd nem volt ugyan olyan finom, mint otthon, de a ki éhes, nem igen válogat.

Egészen közel hozzájuk egy öreg ember ült, ki sokáig fürkésző szemmel nézegette őket s ruhájokon, viseletükön mindjárt észrevette, hogy ezek valami uri gyermekek. Végre nagyon nyájasan megszólította őket.

— Kedves fiatal barátim, hát ti hova utaztok?

— Oh, messzire, egész a tengerig, felelé Gyuri.

— Igazán? Az már derék, mert én is olyan messzire megyek, egészen Konstantinápolyig. Ott is van ám tenger. Fontos dolgom van ott, mert én híres orvos vagyok és a török császár hivattott, hogy az édes anyját meggyógyítsam, mert nagy beteg. Ha éppen arra utaznátok, szívesen elvinnélek.

Móricz és Gyuri összenéztek. Mind a ketten egyet gondoltak. Nekik mindegy, akárhol érik a tengert, csak tenger legyen. Kalózok mindenütt lehetnek, arról meg voltak győződve. Móricz tehát így szólt:

— Nagy köszönettel fogadjuk sziveségét.

— Oh, szót sem érdemel. Nekem van kocsim, lovam, kényelmesen utazom. Most tehát pihenjétek, kedves barátim, majd szólok, ha indulunk. Magam is szundikálok kissé.

Ledőlt egy lóczára és elaludt. A két fiu nagy örömmel sietett ki, hogy híres új barátjuk kocsiját megnézzék. Nem láttak a koresma udvarán csak

egyetlen egy kocsit, az is valami nagyon furcsa tarka bárka volt.

— Talán csak nem ez a török császár orvosának a kocsija? szólt Gyuri.

— De úgy látszik, hogy az. Nézd, föl van rá írva.

A kocsi oldalára nagy vörös bötükkal volt fölírva: »Latykay, a török császár udvari orvosa.«

— Csakugyan ez az! szólt Móricz.

No, szépnek nem nagyon szép, de azért jobb lesz, mint ha gyalog kellene mennünk.

Alig várták, hogy induljanak. De még sokáig kellett várniok, mert egy óra multával kijött a török császár udvari orvosa és így szólt:

— Még nagyon meleg van, utazni pedig csak hűvösön kellemes. Jertek, fiatal

PÁSZTORJÁTÉK. (Lásd a 182. lapon.)

barátim, addig igyunk egyet. Remélem, ilyen nagy legények már megisszák a borocskát?

— Hogyne! Meg bizony! felelék mind a ketten.

Bementek és híres barátjokkal borozgattak, mintha szokva volnának az ilyen italhoz. Csak nem mondhatják, hogy otthon ez tilos volt! Ők most már önálló emberek, mindent tehetnek. Hetvenkedtek is, hogy majd ők fizetik ki a bort, úgy is fizetniök kell az ebédet. Móricz elővette az erszényt, de jeles barátjok így szólt:

— Már ezt nem engedhetem, kedves barátim. Vendégeim vagytok, én fizetek. Hanem egy jó tanácsot adok. Mikor az ember utazik, nem jó ám a zsebébe hordani a pénzt, könnyen kilopják és akkor kész a baj. Én a kincseimet a kocsimban erős vasládában tartom, onnan ugyan ki nem veszi senki. Ha akarjátok, oda csukom a ti pénzeteket is.

— Az csakugyan nagyon jó lesz.

Odaadták neki az erszényt.

— Mindjárt el is teszem. Ti csak igyatok tovább, mindjárt visszajövök.

A híres ember kiment, Móricz és Gyuri pedig vigan borozgattak tovább. Roppantul tetszett nekik, hogy az emberek olyan csodálkozva néztek rájuk, még az öreg kocsmárosné is csóváltatta a fejét, mint a kinek nem tetszik a dolog.

Egy kis idő múlva Móricz is, Gyuri is úgy érezte magát, mintha nagyon nehéz volna a keze, lába, de még a feje is. Persze, a szokatlan borital hamar elálmosította őket. Letámasztották a fejüket és elaludtak, oly keményen, hogy ha a ház

reájok szakadt volna, még azt sem hallották volna meg. Mikor fölébredtek, már gyertya égett a szobában. Keresték híres barátjokat, de sehol sem találták.

(Folytatása következik.)

PÁSZTORJÁTÉK.

(Képpel a 181. lapon.)

TE A Dafnisz, én a Mirtill —
Hajdankori pástorok.
Kampós juhászbót kezemben —
Őskori juhász vagyok.

Hugom Dafnisz, czipöcskédet
Gyorsan, szoporán leveds,
Selyem gyapjas bárányjodat
A zöld mezőn legeltesd.

Imé, megvasadt a hajnal —
Dafnisz lelkem, siess már!...
Patak partján, himes völgyben
Kis nyájunk bégetve vár!

KOCZKAREJTVÉNY.

r	a	a	k
k	ó	a	j
k	á	ó	a
l	a	j	p

E betűk úgy helyezendők el, hogy az 1-ső sor jelentsen egy ravasz állatot, a 2-ik egy világító szert, a 3-ik oly eszközt, mellyel a földet mivelik és a 4-ik részét az emberi arcznak.

JANIKA ÉS A BÉKA.

— Kicsi beszélyke. —

(Képpe' a 184--185. lapokon)

KÁR hiszi valaki, akár nem, hogy csöndesség volt a szobában, pedig együtt volt a szobában mind a négy gyermek. Nem játszottak, nem ettek, nem is aludtak és mégis olyan csöndesen ültek ott, hogy még a légy dongását is hallani lehetett.

Igen ám, mert mélyen elgondolkoztak, nagy dologban törték a fejöket. Azaz, hogy egészen hűségesen elmondjam, csak hárman törték a fejöket a nagy gondolkozásban, mert Pepike, a legkisebbik, még olyan kicsiny volt, hogy nem igen értett ehhez a nehéz munkához.

Ez a dolog pedig úgy történt, hogy Károly, a ki legnagyobb volt köztök, mert már egész nyolcz éves volt, épen az imént így szólt:

— Gyerekek! Mondok valamit.

Zsuzsika, a ki csak egy esztendővel volt fiatalabb, durczásan nézett rá. Azt mondja nekik, hogy: »Gyerekek!« Ha a mama vagy apa mondja, az más, ők Károlykára is értik; de talán bizony Károlyka most már sokkal különbnek, okosabbnak tartja magát és csak egy félvállról akar velök beszélni? Tiltakozott is mindjárt.

— Tudod-e Károlyka, én nem akarom, hogy te is így szólíts minket! Ha mi gyerekek vagyunk, te is az vagy.

A szelid jó kis Janika, a ki nem szerette a pörölést, közbeszólt:

— Hiszen az mindegy, csakugyan gyerekek vagyunk.

— Igen, de neki nem.

— Ha el nem hallgatsz mindjárt, akkor mindjárt nem szólok semmit és nem fogod megtudni a fontos dolgot, mondá Károlyka.

Zsuzsika, mi tagadás benne, egy kicsit kíváncsi természetű volt, tehát inkább elhallgatott.

— No's hát mi az a fontos dolog?

— Az, hogy holnapután mamánknak a nevenapja. Ugy-é, nem jutott eszetekbe? De én mindjárt gondoltam rá, mikor ma reggel apácska meg a néni erről beszéltek.

— Akkor hát nem neked jutott eszedbe, jegyzé meg Zsuzsika csipősen.

— Mindegy, mégis jó, hogy emlékeztet, szólt Janika. Majd mondunk a mamácskának szép kis köszöntőt.

— Természetesen, szólt Károlyka fontosán. De nem erről akarok szólni. Tavaly is mondtunk köszöntőt, most valami egyebet is kellene tennünk. Vesziünk a mamának valami szép ajándékot.

— Ez pompás gondolat! Nagyon jó lesz.

— Nekem van egy szép fényes tizeském, folytatá Károlyka. Azt rászántam.

— Én is, én is, mondák Zsuzsika és Janika.

A kis Pepike nem szólt, mert neki nem velt tizeskéje, de nem is értette ő még ezt az egész tervet.

— Most már az a kérdés, mit vegyünk? szólt Károlyka.

Igen, ez volt a nagy kérdés, de felelni egyik sem tudott rá és épen ezért voltak olyan mélyen elmerülve a gondolkozásba. De akárhogy törték a fejöket, nem jutott

semmi okos dolog az eszökbe. Végre Károlyka megszólalt:

— Én most nem gondolkozom tovább. Hallottam, hogy a ki nagy dolgon töri a fejét, aludjék rá egyet. Holnap majd jut eszünkbe valami. Most menjünk játszani.

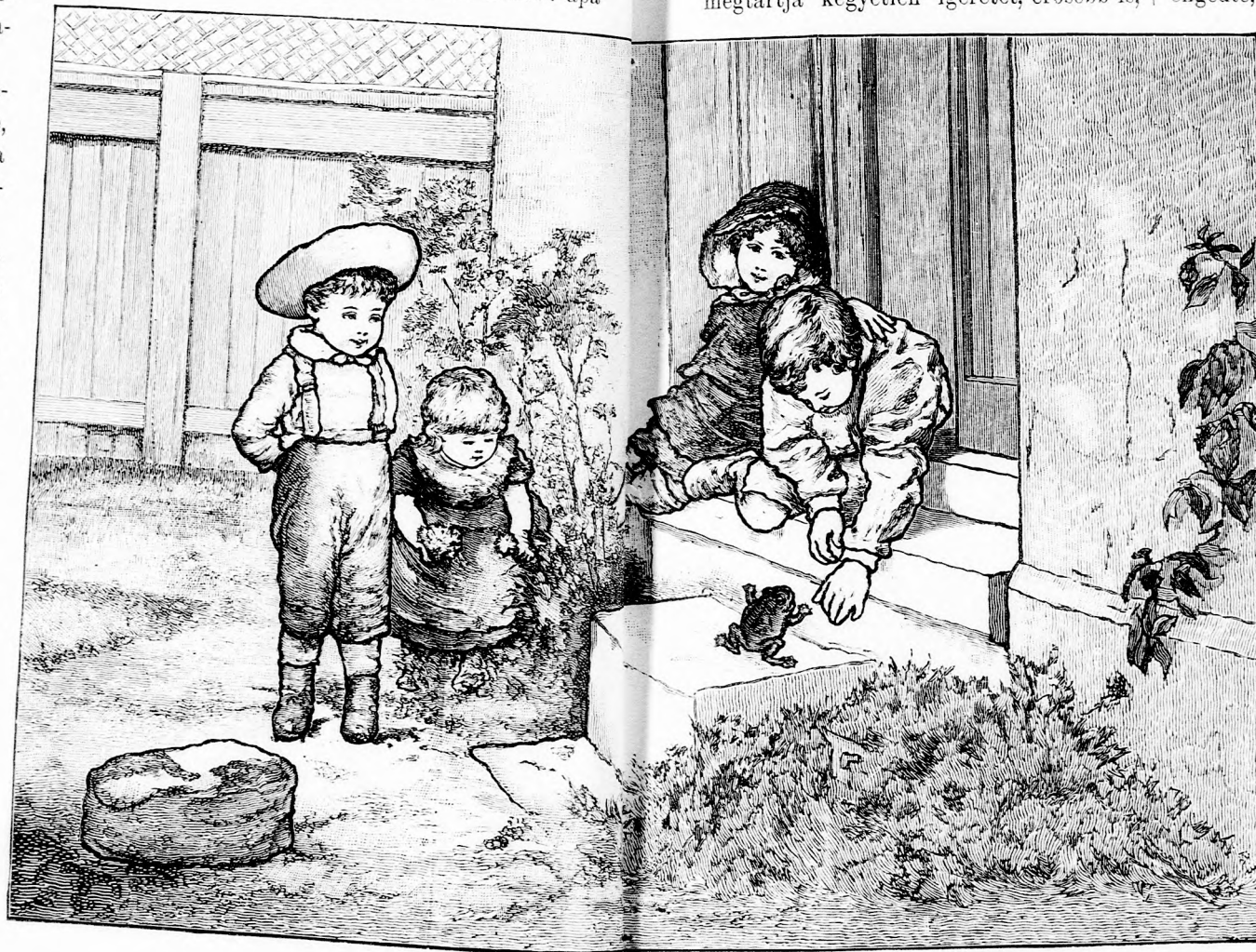
Ebbe mindnyájan beleegyeztek, kivált a kis Pepike, a ki már nagyon unta ezt a hosszú csöndességet. Elszéledtek tehát.

Janika a kertbe szaladt, hol neki egy sarokban külön kertecskéje volt, melyben dolgoztatni szokott. Most is oda igyekezett, mikor az uton egy jókora béka ugrott föl előtte és ijedten menekült.

— Ne félj semmit békácska, nem bántalak, biztatta Janika.

Nem tudom, nem bizott-e a béka ez ígéletben, vagy talán nem értette jól, elég az hozzá, hogy szaporán ugrált tovább s Janika nevetve ment utána. A megriadt béka, szerencsétlenségére, egyenesen a kerti lak felé futott, pedig ott épen együtt voltak Károlyka, Zsuzsika és Pepike is. Ezek minden oldalról ijesztgették a menekült s a békácska végre az ajtóhoz vezető lépcsőre ugrott. Itt Janika elébe került és megint biztatta:

— Ne félj, békácska, hiszen nem bánt senki!

— NE FÉLJ BÉKÁCSKA.

mondta, hogy a béka, ha csunya is, de hasznos állatka, sok kártékony rovarot pusztít el. Aztán ez az én békám, nem adom.

— No persze, majd én kérdezem.

Tovább vitáztak s Janika mindinkább megijedt, mert tudta, hogy Károlyka megtartja kegyetlen ígéletét, erősebb is,

Janikának nehezebb esett megválni egyetlen egy fényes tizeskájától, de oda adta és Károlyka elment. Janika pedig engedte, hogy a békácska menjen, a merre neki tetszik. S maga sem tudta mért, de meg volt magával elégedve, mint a ki jót cselekedett.

Hanem másnap annál kevésbé volt meglegedve, mikor eszébe jutott, hogy arra a tizeskére szüksége lett volna, azon a mamának ajándékot akart venni. Most már vége, nem vehet semmit. Károlyka pedig annál vigabb volt.

— Nekem két tizeském van, én nagyon szép ajándékot veszek! mondá diadalmasan.

Szegény Janika egész nap nagyon szomorú volt, de még inkább másnap reggel, mikor megjött az ideje, hogy a mamának gratuláljanak. Károlyka és Zsuzsika átadták apró ajándékaikat. Persze, csekélységek voltak ezek, de a mama örült a figyelemnek. Janika zavaradottan mondta el üdvözlő beszédét.

— Mamácska... ne haragudjál... én nem hoztam semmit... nem volt pénzem...

— Dehogy haragszom, kis fiam, szólt a mama mosolyogva. De valld meg, hova tetted a tizeskéd? Ugy-e, cukor-félre költötted?

hasztalan volna vele szembe szállani. Könyörgésre fogta tehát a dolgot.

— Jól van, szólt Károlyka, nem bántom, ha megváltod tizeskéddel.

Janika ezt tagadta és soká nem akarta megvallani; de végre is szégyenkezve, mint valami bűnt megvallotta, hogy a szegény béka életét váltotta meg vele. És ekkor a mama, a helyett hogy pirongatta volna, őt csókolta össze valamennyiök közt legjobban, aztán így szólt:

— Édes jó kis fiam, te szerezted nekem a legnagyobb örömet. Károlyka ajándékának sem örülhetek, mert gonosz uton szerezte hozzá a pénzt s szivtelenséget mutatott, mikor egy ártatlan állatot meg akart ölni. Legszebb a te ajándékozd, Janikám, mert az a te igazi jó szived, melyről bizonyosságot tettél.

BAROMFLIAK.

(Képpel a czímlapon)

KACS, kaes! — körém gyűljetek,
Nektek bő magot vetek;
Jó tyukjaim, pi, pi, pi! —
Kövér szemét hint Gizi;
Papaj, papaj, kis libám! —
Neked is jut bőven ám.
Kis galambom, huruk — ruk! —
A legjava neked jut.
S a míg békességben vagytok:
Magot tőlem mindig kaptok.

A HIU KAKAS.

— Állatmese. —

OVÁRGÓ szemekkel ólálkodott róka koma a baromfi-udvar körül.

— Hajh, de pompás volna oda bejutni! gondolá. Milyen nagyszerű falat volna egy olyan kövér tyukocska, fiatal csibécske! Csak az a haszontalan kakas ne volna! De ez nagyon vigyáz. Nincs más hátra, mint hogy legelőször is vele kössek barátságot.

Igen bizony, kakas ur nagyon vigyázott, mert büszke volt rá, hogy a míg ő örökdi, addig nem érheti baj a baromfi-udvar népségét. Hanem aztán nem is lehetett vele gyalog szóba állani s nagy volt a megtiszteltetés, ha valamelyik libával, kaesával beszédbe eredt.

Egy napon a róka ismét ott leskelődött kívül a rácsos kerítés mellett, mikor a kakas egy fiatal libával az udvaron szintén a kerítés felé sétált. Ezt a kis libát Kakas ur jobban szerette a többi szárnyas népségnél, mert akármivel dicsekedett Kakas ur, a kis liba nem mondott ellen. ráhagyta, hogy úgy van. Épen most azonban, a mint a kerítés mellett sétáltak, a kis liba nagyon elrontotta a dolgot.

A kakas megint dicsekedett, aztán így szólt:

— No, azért nem mondom, hogy nincs bennem is hiba; tudom én jól, hogy senki sem lehet tökéletes. Nagyon szeretném is, ha találnék olyan őszinte jó baráttra, a ki nyíltan megmondaná nekem mik a hibáim, mert így legalább óvakodhatnám. Azt hiszem, kedves liba, te is észrevettél bennem valami hibá... ugy-e? Csak szólj őszintén!

A kis liba roppantul megörült, hogy a hatalmas kakas ilyen fontos dologban kérdezi a véleményét. Így felelt tehát:

— Az már igaz, Kakas ur, hogy észrevettem egy pár rossz tulajdonságát.

A kakas, hiu elbizakodottságban természetesen nem azt a feleletet várta, hanem valami affélét, hogy nincs neki semmi hibája. Titkos boszuság lepte el, de elfojtotta s így szólt:

— No lám! Tudtam én azt. Hát mondd csak, mik a hibáim?

— Legelőször is nagyon veszekedő és önző vagy.

— Igazán? szolt a kakas növekvő boszusággal. Hát még?

— Azután durva és hatalmaskodó vagy; ok nélkül is bántod azt, a ki gyöngébb; megharagszol, ha nem dicsérnek; hiu és dölyfös vagy. . .

De már ezt a hiu kakas nem bírta tovább hallgatni s mérgesen rárivalt a libácskára:

— Elhallgatsz, te ostoba liba! Hogy merészelsz rám fogni olyan hibákat, melyek soha sem is voltak bennem? Te hitvány rágalmazó. . . te háladatlan. . . te. . .

És dühösen rárontott a szegény libácskára, meg is tépázta volna kegyetlenül, ha a libácska eszeveszett futásnak nem ered, nagyon csodálkozva, miért haragszik Kakas ur, mikor maga biztatta, hogy csak szóljon őszintén.

A róka, ki mindezt látta és hallotta a kerítésen kívül, nagyon kapott rajta, hogy beleszóljon a pörbe.

— Az már igaz, hogy példátlan vakmerőség, amit ez a haszontalan liba elkövetett. Meg sem foghatom, igen tisztelt Kakas ur, mikép tud vele szóba állani? Hiszen híres a liba az ostobaságáról! Amit most összevissza fecsegett, abból egy árva szó sem igaz. Egészen másféle hibái vannak Kakas urnak.

— Ugyan? szolt a kakas gyanakodva. És valjon milyen hibákat talál bennem, róka ur?

— Legelőször is azt találtam, hogy nagyon könnyen köt barátságot, nem válo-

gatja meg eléggé, kit tisztel meg bizalmával. Olyan előkelő személyiségnek, mint Kakas ur, illik, hogy kissé büszke és rátartós legyen. Már hiába, ezt megkívánja a méltóság. Mindenki tudja, hogy a kakas bátor, éber vitéz, ő az ur a baromfi-udvaron, sokkal különb a többinél. Hát kérdem, nem kellene-e kissé büszkébbnek lenni és nem ereszkedni le mindenféle közönséges szárnyas népséghez?

— Van benne valami, kedves Róka ur, szolt a kakas, kinek nagyon tetszett ez a beszéd. Van benne valami!

— Meghiszem azt, folytatá a ravasz kópé. Csodálkozom is, tisztelt Kakas ur, hogy azzal az ostoba, közönséges libával csak szóba is tudott állani. Hiszen ez föl sem bírná fogni, miféle jeles legény a kakas, mennyivel különb az egész libanemzetségnél. No de hiszen tapasztalta is. . . ugyancsak háladatlan volt ez a vakmerő s a helyett, hogy nagy szerencsésének tartotta volna a híres jeles kakas barátságát, csuf rágalmakkal mert előállani.

— Ez már igaz. . . tökéletesen igaz. Nem tagadhatom, megvan az a hibám, hogy tulságosan jó vagyok, nagyon is leereszkedem az alattam állókhoz, mintha hozzám hasonlók volnának.

— És milyen tulságosan türelmes volt irányában! Csak akkor gondolt megbüntetésére, mikor a gonosz rágalmazó már vérig sértette. Mondhatom, hogy én nem úgy tettem volna, hanem a legelső sértő szóra majd megtanítottam volna tisztességre.

— Ez is igaz, tulságosan nagylelkű vagyok, és ez is egyik hibám.

— Persze, mert hát a jelesek, kitünők rendszeren ilyen hibában szenvednek, mondá a róka.

Roppantul tetszett ez a beszéd a hiu kakasnak, alig birt elválni attól a derék rókától. Meg is ígérték egymásnak, hogy

A KÉT ÖREG KECSKE... TANAKODOTT. (Játsd a 191. lapon.)

majd újra találkozni fognak és újra beszélgetnek. Meg is tették és a ravasz róka mindig újra kezdte a hízelkedést, elhítve Kakas urral, hogy minden hibája tulajdon-

képen nem hiba, hanem nagy erény. Ilyeténképen nagy lett köztök a barátság, csak azt sajnálták, hogy az egyik a rácson kívül, a másik a rácson belől van. Mert Kakas

ur kiröpülhetett volna ugyan, de attól tartott, hogy ha ezt látják a tyúkok, csibék, mind utána röpködnek s akkor nem cseveghet kedvére jó barátjával. Pedig róka koma váltig hívogatta. Mikor pedig látta, hogy ez nem sikerül, azt emlegette, hogy ő szeretne bemenni az udvarba, kaparna is a kerítés alatt olyan lyukat, hogy beférne, csak Kakas ur vigyázzon, hogy a gonosz házörző eb ne legyen közel. De Kakas ur erre minden barátság mellett sem állt rá.

— Nem szabad, hát nem tehetek róla, kedves barátom, mondá. Én magam is szeretném, ha itt bent lehetnél, de gazdánk nem engedi, hát nem lehet.

A róka boszankodott, de nem mutatta.

— Ezen az uton nem boldogulok, gondolá. De majd kieszelek valami más módot.

És pár nap mulva, mikor megint bizalmasan beszélgettek a kerítésen át, róka koma így szólt:

— Mondanék valamit, kedves Kakas ur, ha meg nem haragudnék.

— Dehogyan haragszom! Csak mondja!

— Igen, de talán nem lesz kedvére... pedig csak azért mondom, mert igazi jó barátja vagyok... legalább én úgy hiszem....

— Oh, én sem kételkedem benne. Azért csak mondja bátran.

— Hát ha megengedi, el is mondom, mert már régóta nagyon furja az oldalamat. Sokszor elgondolkoztam, hogy ilyen derék, nemes vitéz, mint Kakas ur, miképp tud olyan rabságban megélni? Persze, itt a baromfi udvaron uralkodik az

apró jószággon, de csak addig, a meddig a gazdának tetszik. Meglehet, hogy már holnap elfogják, megölik és más kakasnak adják az uralkodást. Vagy pedig jön a szakácsné, s nem kérdezi Kakas urtól, engedi-e vagy sem, hanem megfogja a legszebb csibét, jérezikét és viszi a konyhára, hol kegyetlenül lemészárolja.

— Az igaz, sóhajtá Kakas ur. Ez mind így van.

— Látom én azt messziről, folytatá a róka. Hát biz'ez nem igazi jó állapot, kedves Kakas barátom; ha parancsol is tyúknak, csibének, de valósággal csak rabszolga ön is, mert az a kegyetlen hatalmas ember azt teszi Kakas urral ami neki tetszik.

— Ugy van! De hát nem lehet rajta segíteni.

— Az nem bizonyos. Lám, én csak szegény egyszerű teremtes vagyok, nem dicsekedhetem olyan szépséggel, gyönyörű hanggal, híres bátorsággal mint Kakas barátom. De azért őszintén szólva, még sem cserélnék, mert én szabad vagyok, megyek a hová nekem tetszik, azt teszem, ami nekem tetszik, nem csuknak be tyúkólba, nem kell éhesen lesnem, adnak-e kegyelemből egy kis enni valót. Én boldog vagyok és azt óhajtanám, hogy Kakas barátom is az legyen. Ha itt kint szabadon élne, mint én, tudom százszor boldogabb volna.

— Igen ám, de én nem hagyhatom el népemet.

— Nem is szükséges. Lássa, kedves Kakas barátom, én nem tűrném tovább azt a megalázó állapotot, hanem egy bátor elhatározással megmenteném maga-

mat és népemet. Ennél pedig nincs könnyebb dolog. Én amott az erdőben tudok egy pompás helyecskét, a hol száz tyuk és csibe is kényelmesen és kellemesen megélhet. Gyönyörű barlang van ott, azt éjszakára és rossz idő esetére berendezik lakásnak, nappal pedig szabadon járnak-kelelnek, vigadnak, nem kell félniök az embertől. Ott már aztán igazi király volna kedves Kakas barátom az egész tyuk és csibe sereg fölött. Akkor látná és érezné csak igazán, milyen dicső dolog az, ha valaki teljes hatalommal uralkodik, nincs nagyobb ur nálánál.

— Ez valóban nagyon szép volna, szólt a hiu kakas. Csak meg lehetne tenni.

— Mondom, hogy nagyon könnyű. Lyukat kaparok a kerítés alatt, azon este kibujnak mindnyájan s én elvezetem új hazájokba.

— Meggondolom a dolgot, meggondolom.

Nem gondolta biz ő meg, mert szörnyű módon tetszett neki az a gondolat, hogy ha kivándorol népével, hát ott majd korlátlan ur lesz. Sietett is be az udvarra és összehívta a tyukokat, csibéket, elmondta nekik, milyen boldogak lesznek ha kivándorolnak; a ki tehát jobb sorsra vágyik, legyen este utra készen.

Egy pár öreg tyuk azonban nem találta olyan jónak a tervet.

— Miből fogunk ott élni? Panaszkod van a gazdánk ellen, de hát odakint fog-e valaki gondoskodni, hogy olyan jó magocskát kapjunk, még pedig annyit, a mennyi csak kell?

— Hát a ragadozó vadaktól ki véd meg? szólt a másik. Te nagy vitéz vagy,

az szent igaz, de egy-egy vérszomjas rókával, görénnyel nem tudsz megbirkózni. Itt egészen nyugodtan alhatunk, bátorságban vagyunk, mert semmiféle ellenség sem juthat az udvarra, de még ha bejutna is, a hatalmas komondorok majd elbánnának vele.

De Kakas ur, a ki mindenképen korlátlan hatalmu király akart lenni, mérgeesen elhallgattatta az ellenszegülőket s rettenetesen fenyegette azokat, kik rosznak mernék találni az ő tervét. A tyukok, csibék tehát, egy pár öreg tyuk kivételével, végre is mind elfogadták a tervet, részint mert elhitték, hogy csakugyan jobb lesz a dolguk, részint mert féltek Kakas ur haragjától.

Estére mind odagyűltek a kerítéshez, hol a ravasz róka már kikaparta a lyukat. Keresztül osontak, aztán megindultak az erdő felé. Róka koma ment legelő, utána a kakas, aztán mind a többi tyuk és csibe. Az erdőben egy tágas barlanghoz értek.

— Ide menjetek be, kedves barátim! szólt a róka.

Bementek, — és a róka ujongva nézett utánuk. Elérte a célját. Szaladt haza vermébe, előhívta párját meg a fiait, aztán berontott a barlangba a már alvó baromfi-seregre és mind egy szálíg megfojtották.

A kakast hagyták utoljára s a ravasz róka, mikor végre a hiu kakast is agyonmarta, gúnyosan mondá:

— Lásd, Kakas barátom, ilyen sorsra jut a ki inkább hallgat oktalan hiúságra, mint az igazságra. Lépre csaltalak, megeszlek.

AZ ÜGYETLEN BARÁTOK.

— Állatmese. —

(Képpel a 188. lapon)

SÖNDESKÉN rőfögve kedvére turkált egy fiatal disznócska az udvaron. Jól tartotta gazdája, ugyancsak kövér volt, de azért csak turkált, mert hát kedve telt benne.

Meglátta ezt két fiatal kecske és gúnyolni kezdte.

— Nézd csak, az orrával turja a földet! Ugyancsak éhes lehet!

— Az ám! Hogy lehet valakinek olyan rossz izlése, hogy az orrával kaparja a földet, mikor találhat elég kövér füvecskét.

A disznócska nem haragudott meg, hanem nevetve felelé:

— No, ti bizonyára nem találtatok, mert ugyancsak soványok vagytok, mint a hét szűk esztendő.

— Nem is kell nekünk ugy meghíznunk, mint holmi közönséges sertésnek, felelé az egyik kecske sértődve. Mi akkor vagyunk szépek, ha karsuak vagyunk.

— Szükségünk is van rá, mert mi a sziklákon ugrálunk, kapaszkodunk.

— Ugy van! És rajtad, disznó pajtás, végre nincs valami sok. Csak a háj, szalonna tesz oly vastaggá; de mi csontosak, izmosak vagyunk. Nem is hiszem, hogy sokkal nehezebb volnál nálamnál.

— Ön te szegény gida! szolt a disznócska nevetve. Hiszen öt olyan sovány portékát is lenyomok.

— Mesebeszéd!

— No hát próbáljuk meg! Hintázunk, ti ketten magam ellen, ki nyomja le a másikat?

A két kecskének tetszett a multság, mindjárt meg is próbálták. A hordón épen keresztül volt fektetve a létra, egyik végére rá állott a két hetvenkedő kecske, a másikra a disznócska. Hát persze mindjárt lebillent a mérleg a kövér disznócska javára. Ő maradt lent a földön mint nehezebb, a két sovány kecske pedig fönt a levegőben. De még nem akarták megvallani az igazat.

— Oh, te csalsz, megkapaszkodtál a földbe, mondák.

— Ejnye, micsoda csuf gyanusítás már ez? No megálljatok, most azért sem eresztelek le onnan a magasból.

A két kecskének pedig ugyancsak kellemetlen állapota volt ott fent; szepegtek, hogy lepottyannak, egymásba kapaszkodtak és szidták ellenfelüket. A disznócska azonban csak nevetett s meg akarta őket leczkézteni hetvenkedésökért.

Látta ezt azonban két öreg kecske és megharagudott. Oda mentek és rarivalltak a disznócskára, ne merje kínozni a gidákat.

— Mi közötök hozzá? kérdé a disznócska. Mi játszunk és én nyertem.

De ott fent a két szepegő gida rimázkodott az öregeknek, hogy segítsenek. A két öreg kecske tehát egy kis ideig tanakodott (Lásd a képet a 188. lapon.) s szerencsésen ki is találta, mikép kell segíteni. Egyikök hirtelen neki iramodott a gyanutalan disznócskának és felbökte, ugy hogy leesett a létra végéről. Csakhogy nem volt ám benne köszönet!

Mert a létra most nagy hirtelen billent le a két gida alatt s ezek olyan nagyot zuhantak, hogy majd kitért a nyakuk.

Alig birtak lábra állani s támogatva, jaggatva sántikáltak odább, a segítséget pedig nem köszönték meg. A disznócska vígan rőfögve ment odább s így szólt a székenkező öreg kecskékhez:

— Az ügyetlen barát többet árt, mint használ. Ha valakin segíteni akartok, jól gondoljátok meg, mert hebehurgya beavatkozással még nagyobb bajt okoztok neki.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXIX. köt. 10-ik számában közölt rejtvény megfejtése:

„Budapest.“

Helyesen fejtették meg: Lipcsey Malvin és Feri, Vaskovics Gizella, Poldini Emma és Lujza, Borombovits Róza és Józsa, Mihaletz Gizella, Stankovics Eugenia és Szilárd, Tigermann Margit és Nándor (a »dad« szót biz' én magam sem ismerem s azt csak a gonosz sajtóhiba csinálta, mert, mint sok kis megfejtő kitálta, a harmadik sor nem 3, 4, 3, hanem 5, 4, 3, az az »pad« s ezt szereti a fáradt vándor. A téves szám daczára ti is jól fejtettétek meg. F. b.) Zágler Irén, Hirschler Margit, Blau Szidi, Löwy Oszkár, Ullmann Mariska, Schwartz Margit, Uferbach Mariska, Falcione Sarolta, Székely Aladár, Auerhammer Vilma, Ferenczy Ida, Hajós Magda, Stégléhner Margitka, Kiss Emma, Kaufmann Artur (gondosabban írj. F. b.) Veress Sarolta, Pete Janka, Rhédey Ella, Dominkovics Mariska, Rausch Margit, Roth Eugenia, Hirschl Matild, Latkóczy Etelka, Somssich Eszter, Máraiz Riza, Knoll Lenke, Redlich Ella, Gyártás Rózi, Dezsán Péterke, Szalay Agát (írásod ahhoz képest, hogy még csak kezdő vagy, dicséretet érdemel; csak gyakorold szorgalmasan! F. b.) Oravecz Juliska és Ida, Horváth Gizella, Fritz Margit, Grossmann Emil, Merza testvérek.

A »Kis Lap« XXIX. köt. 8-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Reichardspereg Kata és Lajos, Kármán Elemér.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Trischler Irma. Ilyenkor bizony nem marad egyéb hátra, mint a m. kir. postát okozni a

hanyag kézbesítésért; mert a mi levelet kézhez kapok, azt mind figyelembe is veszem.

BÜNTETÉS.

A következők leveleit nem vehettem tekintetbe: *K. J.* (levele rongyos szélű), *B. M.* (sorait tele hintette porzóval), *Sz. E.* (plajbász-írás), *F. H.* (girbe-gurba sorok.)

F. b.

Jótekonyság.

Tihanyi Miklós árvái javára: a Zinsenheim Janka és Zsigmond által rendezett színi előadás jövedelmeké (a „K. L.“ XV. köt. 21. számában megjelent „Elvarázsolt királykisasszony“ című darabot választották e végre) 4 frt. (Közreműködtek a nevezettek kivül még Karfunkel Szidi és Józsi és Herz Ilka.)

*

Halmi Ferencz árvái javára: A Zinsenheim testvérek a 8 frtos színi előadás jövedelmének másik feleként 4 frt. — Anyos Elvira 1 frt.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« című napilapban.

Az *Ég áldása* legyen a kegyes adakozókon!
Forgó bácsi.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez.

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „KIS LAP“ amaz előfizetőit, kiknek előfizetésük e hóval lejár, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre 1 frt 40 kr.
Félévre 2 frt 80 kr.
Egész évre 5 frt 60 kr.

Az előfizetések (melyeknek elküldésére legzélszerűbb a postai utalványok használata) a „KIS LAP“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.